

بین فورم نالٹریچر و آرٹ نازی آہیت

ماؤزے تنگ / نودان بلوچ

چاہنداری

(2 مئی، 1942)

سنگتاک! اینو نم داکا نفرنس اٹ خواہفنگ مسرے تاکن نم تینا فکر و خیال، لٹریچر و آرٹ ناباروٹ ولس انقلابی کاریم تاسیالی
نانیام اٹ خوڑتی اٹ ابو، آز موندہ کبو۔ ننا مسخت داویل نالیسریء کہ لٹریچر و آرٹ اروڑ مونی انگ کیرہ وایلو انقلابی کاریم تیٹ انت
لمک کنگ کیرہ، تاکہ نن تینا راجی دشمن تے زیر کنگ وراجی آجونی نامزل آسر منگ کین۔

ننا آجونی ناچہد چینی راج اکن ءدانا بھاز آفرنٹ (Front) آکوہر اقیٹ قلم و توفک، دود و سلاء بند آفرنٹ آک اوار ء۔
دشمن ءزیر کنگ نابنیاتی شرط دادے کہ ننے تینا سلاء بند آ لشکر نازی آباور کروی ء۔ وے تینا سلاء بند آ لشکر ہم بچ کاریم اٹ بنگ کپک
اسکان کہ اوڑ تون دودی ء لشکر اس اوار متے، انتے کہ دشمن ء بے سہب کنگ کن تینا ہم خیال آ بندغ آتے اوار کنگ المی ء۔ 4 مئی آ
ہر اتم کہ چین نادودی آ لشکر جوڑ مسنے، گڑ او چینی انقلاب ء گام اس مونا درینے۔ مدان مدان آچین اٹ imperial تاغت نامک
کروک جاگیر دار و آسودی تا دود ہم ایسر منگ ء۔ اند اوڑ چینی روایت پسند آتا آرزو دزور مس، اند اسوب اوک پوسکنار بیدہ نابرخلاف
چات خلنگ بنا کریر۔ اندن کہ روایت پسند آتون زروماڑی گنج مریک، اند اسوب اوک بھلوکچ اسید لس مخلوق ء تینا کنڈ آدنگ کیرہ۔
اگہ نن ہندن خنن گڑ او تینا پیسہ آتے زیان کنگ ء۔ اند اوڑ نن خیننہ کہ 4 مئی آن پد لٹریچر و آرٹ (Literature & Art) دود
جہدنا سر سہبی و خواستگار آبخ نارداٹ مونا بسنو۔ خانہ جنگی (Civil war) نانیام اٹ انقلابی جنز لٹریچر و آرٹ اٹ بھاز جوان مستی

ہنانے۔ ہموخت آن داجنز و انقلابی جنز نامسخت اسٹ اس، ولے تو مکا ہم کو پے غالشکر آک عملی کاریم تیٹ او ارفس انتے کہ روایت پسندی او فتنے اسٹ ایلو آن جتا کرینے۔ داگڑا جوان مس کہ جاپان نابرخلاف مزاحمت نابناء آن گڈ بھلو کوچ اسٹ انقلابی نوشت و آرٹسٹ اینن و جاپان نابرخلاف جوڑ مروکا ایلو دیوان آتیٹ بریسہ کریر۔ دادیوان آتیٹ بنگ نامسخت دالو کہ او فک السی مزاحمت نابشخ جوڑ مسنو۔ اندا خاطر ان تینا انقلابی کاریم تے مونی دنگ کن ننے دا تو مکا لشکر (ربیدگی و سلاء بند) آتے اسہ جاگہ غا ہتوئی۔

اینوناد یوان نامسخت دادے کہ نن لٹریچر و آرٹ انقلابی جہد نا خواستگار آیشخ نا حیثیت اٹ گدریفن، تاکہ دشمن نابرخلاف زیات کاریم کنگ نامک رسینگہ و سلاء بند جنگ نا اواری اٹ لس الیس اسٹ کنگ و سیاست ہیل تنگ مرے۔ او اراویل آکو کہ ہرافتے ایسر کنگ آن گڈ نن تینا مسخت اٹ سر سہب منگ کینہ؟ کنا خیال جیڑہ نا حالیت، رویہ، کاریم، ننا Audience و خواننگ نا۔

ننا حالیت ناجیڑہ (The Question of Our Position):

نن پرولتاریہ و لس مخلوق تون تفوک اُن۔ کمیونسٹ پارٹی ناباسک تیکن المی ء کہ او فک تینا پارٹی ناہند و حیثیت ء تینا کیر، پارٹی ناکڑ دار و او نا پالیسی ء برجاتخر۔ داہیت اخس راست ء کہ نمانہ لٹریچر و آرٹ باسک آک داسکان غلط فہمی تیٹ اڑینگوک ء یا ننا حالیت نا جیڑہ آن سر پد افس؟ کنا خیال اٹ دُنو باسک ارے۔ ننا بھاز اسنگتاک راست انگا پوزیشن آن انگ کتو۔

ننا رویہ ناجیڑہ (The Question of Our Attitude):

ننا حالیت داگڑا ء پاش کیک کہ جتا انگا جیڑہ آتون اڑینگتنگ ناوخت آنارویہ اراوڑ مرے۔ مثیل اس کہ کس اسے ناصفت ء کروئی ء یا بے شرفی ء کروئی ء؛ دارویہ تون تفوک ء ویل اسے۔ داسا او آرا رویہ ء ہر ادے ننے او دے ارفوئی ء؟ کنا خیال پانک کہ ننے تو مکا رویہ غاک بکار مریرہ؛ سوچ دادے کہ نی دیر تون مون پہ مون اُس؟ داڑے مسہ وڑانا بند غء، اسٹ اس دشمن ء، ارفوئی ننا سیوتی

یونائیٹڈ فرنٹ و نائنٹینا مخلوق، و گڈ کیونن تینٹ اُن، (اُس و اونا سر وک آک)۔ داہر مُسٹ آک جتاء رویہ نا خواست کیرہ۔ نن دشمن نا صفت کنگ کپنہ، او جاپانی فاشٹ آک مریر یالس مخلوق نا ایلود دشمن آک، داغٹ روایت پسند۔ دانگ کیک کہ او تھکنکی پڑ آنے آن موئی مریر، اندن کہ نن پانگ کینہ او فادو تا تو فک و سلاک جوان اونو، و لے روایت پسند آتون، اندا سوب نن کن روایت پسند۔ ناسلاء بند لشکر ناکاریم او فادو تا سلاء تے بھلنگ و او فتنے بے سہب کنگ۔ اند اوژ نار بیدگی لشکر (نوشت کروک و آرٹسٹ) آتا زمہ واری کہ او فتابے ایمانی، دروہ تنگ، وردی تے پاش کیر و داڑتون او او فتابے سہبی و پاش کیر و اندن جاپان نابر خلاف لشکر و حوصلہ و ہمت ایتر تا کن او فک دشمن نابر خلاف اسٹ مریر و او فتنے بے سہب کیر۔ تینا سنگت و سیوتی تا پارہ غان رویہ تنقیدی بنیات اٹ مرے و نن زیات اواری نازی آزور ایتر۔ نن او فتنے کمک کینہ انتے کہ او جاپان نابر خلاف مزاحمت کنگ، و او فقا مزاحمت و سر سہبی ناصفت کینہ۔ و لے نن ہر ہمو بندغ یا تنظیم نازی آن تنقید کروئی و ہر اکیونزم و لس مخلوق نابر خلاف، و دے پدے تینٹ ری ایکشنری (Reactionary) منگ۔ ہر اتم لس مخلوق ناہیت مریک گڑانے او فقا جہد و جفا، او فقا لشکر و پارٹی ناصفت و کروئی۔ لس بندغ آئیٹ نزوری و کمبوتی مریک۔ پروتاریہ نا نیام اٹ بھازا بندغ آک اریر ہر اپٹی بورژوا فکر و برجا تو رہ۔ اند اوژ بزغ و پیٹی بورژوا پدتمو کا خیال آتون تفوک، و داخیال آک او فقا جہد نا نیام اٹ بنگ۔ و لے نن بھلوسگ اسے تون بھلو وخت اسپکان تینے ٹی حوصلہ توئی، پدا او فقا کمک و کروئی تاکہ او تینا کوپہ آتیا د باریم و ارفنگ کیر، تینا نزوری وردی تے ایسر کنگ تون مُستی کار۔ ہمو بندغاک ہر ا جہد نا لٹخ جوڑ مسنو، او تینا تہٹی بدلی بیسنو یا بدلی نا جہد کنگ، اندا سوب آن نالٹریچر و آرٹ ناکاریم دانا شغل یا دادے دشمن کنگ نابدل آن دارا بندغ حل کنگ مرے کہ او تینا تہٹی امر و آرا اوژ بدلی انگ کیرہ۔ نانا نوشت آک او فتنے اسٹ کنگ کن کمک کیر، او فتنے اواری اٹ مُستی انگ نا حوصلہ ایتر، او فقا نزوری تے ایسر کیر و او فتنے انقلابی جوڑ کیر، و لے اسہ و ختس ہم او فقا بر خلاف

سلیپس۔

نناخوانوک آتاجیڑہ (The Question of Our Audience):

نناخوانوک آتاجیڑہ ہمو بندغ آتاجیڑہء کہ ہر افٹے کن نن نوشتہ کینہ۔ داجیڑہ بارڈری ریجن جاپان نابرخلاف توروکادیوان جاہ، بنجاہی و قبطی چین آجتاء انگادروشم اٹ، وراج دوست نادو کیرنگ آہند، دگ و جنگ آن مُست شنگائے آن جتاء دروشم اٹ مسنہ۔ شنگائے ناوخت آن انقلابی لٹریچر و آرٹ نناخوانوک نودر برتپہ، دفتر اٹ کاریم کروک و دکاندار آک مسنہ۔ راج دوست نا دو کیرنگ آہند، سنکین آزماحتی جنگ نابناء آن پدخوانوک آک بھاز مر سا کریر، ولے خوانوک آک دانسکان ہمو تپہ نابندغ آتون تفوک اسر اتئے کہ حکومت مزور، بزغر، سپاہی غٹء انقلابی لٹریچر و آرٹ آن مرتوریس۔ ولے نناکیمپ آئیٹ حالت آک غٹ آن جتاء۔ داڑے لٹریچر و آرٹ اتون تفوک بندغ آک مزور، بزغر، سپاہی و انقلابی جھد کار آک۔ کیمپ ہند آئیٹ نودر بر ہم ارے ولے او فک ہنوکانو در بر آتیاں جتاء، یا اور براء آوخت اٹ انقلابی جھد کار یا کہ پگد ناوارث آک۔ ہر اوڑانا ہم جھد کار آک مریر، اگہ او فک لشکر آتون اور جنگجو مریر، کارخانہ آئیٹ مزور مریر، یا کہ خلق آئیٹ بزغر مریر، اسہ وار او خواننگء ہیل کریر، گڑا او ہروخت کتاب و اخبار خواننگ خوارہ۔ ولے ہمو کہ خوانندہ افس، او فلم و ڈرامہ اُننگ خوارہ، نقش و اکس کاری ہریرہ، شنیر و باگل خلیرہ و سازو زیمیل بزہ، داہمو بندغاک ہر افما خاطر ان لٹریچر و آرٹ جوڑ مریر۔ کیڈر آتے تنیا ارف، فکر کہہ کہ او کم۔ راج دوست آئیٹ ہم نناخوانوک آک بے کچ اریر، ولے او فنا کچ اٹ کتاب بھاز مچٹ چھاپ مریر۔ ہر اسہ ایڈیشن نار اہزار کتاب چھاپ مریرہ، داوڑ اسہ کتاب نامسہ ایڈیشن آن پداوناشش ہزار کتاب چھاپ مریرہ۔ ولے تنیا ایمن ٹی دہ (10) ہزار اند نو جھد کار ارے ہر افک خواننگ کیرہ۔ داڑتون اور ہند نو باسک ہم ارے ہر اہر وڑانا سختی تیاں گدرنگوک، و داسا تیوہ وڑاٹ انقلابی جھد کار۔ داجھد کار آک چین انا جتاء جتاء غاہند آتیاں بسنو و ہر جاگہ غا کاریم کنگ کن تیار۔ اند خاطر ان او فٹے کن چائنداری علمی کاریم نا بھلو گرج ارے۔ ننا لٹریچر و آرٹ نابندغاک داکنڈان بھلو کڑداس ایسری لبتہو۔

ہندن کہ لٹریچر و آرٹ ناخوانوک مزور، بزغر، لشکر آتیت جہد کار آک ء، اند اسوب جیڑہ داسا او فتا چاہنداری و او فتنے جوان

پوہ مننگ ناء۔ کاریم کنگ کن ننے پارٹی، سرکاری ادارہ، خلق و کارخانہ، "Eight Route Army" و "New Fourth Army"

تیت بھاز کاریم و بھلو کڑ داس ایسری تروی ء، تاکہ نن ہر وڑانا حالیت و بندغ آتے سرپد مرین و او فتون تینے او ار کنگ کین۔ ننانوشنکار و

آرٹسٹ تیکن لٹریچر و آرٹ نا کاریم ارے و او فتنے دا کروئی ء، و لے او فتا بنیاتی کاریم دادے کہ بندغ آتا تب تیان خوڑتی اٹ و اخب

میر۔ دارداٹ ننانوشنکار و آرٹسٹ آک دا وخت اسکان انت کرینو؟ کنا خیال اٹ دانا شیل ہمو بندغ آتا ء ہر افتنے جنگ اکن جاہ اف و

او فک زمینی راستوکی آن مر بے ساء۔ زمینی راستوکی آن مر مننگ نامتلب انت ء؟ دانا متلب دادے کہ ننا لٹریری و آرٹسٹ بندغاک

مخلوق تون خوڑتی اٹ درستی افس۔ اونہ تینا افس آن و اخب ء، نئے کہ ہمو بندغ آتیاں ہر افازی آ او نوشته کنگ ء۔ ننانوشنکار و آرٹ نا

جہد کار آک لس بندغ آن تیوہ وڑاٹ و اخب افس، جتا ء۔ و نئے کہ مزور و بزغر آتے چارہ، نئے کہ سپاہی و تینا جہد کار ء! کنا کنڈ آنا پوہی

نامعنه انت ء؟ نا پوہی نامتلب دادے کہ لس بولی اٹ نادرستی۔ ننانوشنکار و آرٹسٹ آک ہر ابولی اٹ نوشته کیرہ، او زانکار

(Intellectuals) آتا بولی ء، و لے او فتا خوانوک آک لس السی بولی ء پوہ میرہ۔ ننا خوک آ بھازا نوشنکار و آرٹسٹ آک اریر ہرا

تینے لس آن جتا کیرہ، مر و بے معنه غازند ناخواہش ء کیرہ، اند اسوب آن فطرتا او فتا زبان مخلوق کن نا پوہی نابستار آن چاننگ۔ اندا

وڑاوتینا زانکار (Intellectuals) آ بولی ٹی نوشته کیرہ و وختس تینا جوڑ کرو کالوظ اٹ ہم نوشته کیرہ گڑا لس بولی کاریم اٹ اتنگ

مفک۔ بھازا سنگتاک "السی در شاندا ب Popularization" ناباروٹ ہیئت کیرہ۔ و لے دانا معنه انت ء؟ دانا معنه دادے کہ نوشته

کار و آرٹسٹ آتا فکر و مارشت، مزور کار آالس، بزغر و لشکر نا فکر و مارشت اسٹ مریک۔ و داتپاکی ء سر مننگ کن المی ء کہ نن لس السی

بولی ء ہیل کین۔ نی امر لٹریچر و آرٹ ناباروٹ ہیئت کنگ کیسہ اگہ نی السی زبان اٹ ہیئت کنگ کپیسہ۔ اگہ نن "جنگ جاہ آن مرانگا

بندغ" آتا ہیئت ء کینہ گڑا ننا ہیئت انا مسخت دادے کہ ننا لٹریری و آرٹسٹ آک السی راستوکی آن پیشتمانو۔ نی اخس کہ تینے سپاہی

اس شان ایتس، (اخص زیات الس نازی آن تینا خیال آتے خستگ خواسه، واند اخص کم الس ناست آئیٹ جاگہ کیسہ)۔ اگہ خواسہ کہ الس نے سر پدمرے، اگہ خواسہ کہ نی الس ناسخ جوڑ مر، گڑانے ہر وخت سختی و امتحان تے کن تیار مروئی تمک۔ داڑے ای تینا تجربہ بیان کیوہ کہ کنمارشت آک امر مٹ مسر۔ ہر اتم ای سکول ٹی خوانگ ۽ بنا ۽ کریٹ، گڑا کناعادت آک ہم لس نودر بر آتاوڑ اسر، ای ایلو آسودہ غانودر بر آتا مونا تینا ہڑدے کی کاریم تاکنگ، ہندن بغل جولاءِ ارفنگ، تینکن بے شرفی اس تکا۔ او وخت ای اندن پوہ مسوٹہ کہ دنیا ٹی تینا زانکار ابند غاک صاف ۽، وسپاہی، مزور و بزغر آک خازگی ۽۔ ای زانکار اسے آن جوڑ اس پچ بدلی اٹ الٹ و پینٹ کہ او صاف ۽، و لے ای مزور و بزغر آتون تفوک بندغ آتیاں پچ دا خاطر ان ہلتوٹ سینتوٹ کہ ای او فتنے خازگی تکا۔ ہر اتم کہ ای انقلابی جہد تون او ار مسٹ، گڑا کن خڑکی مزور، بزغر و انقلابی سپاہی تون مس۔ ہنداوڑن تینے آن درستی راستی مسن۔ دکان پد گڑا کن بورژواو پیٹی بورژوا مارشت آک ہر افتابابت ای سکول آن ہیل کریٹ، بدل مر سا کریر۔ داسا ای اندن چاواہ کہ دا زانکار آتا تینا روح بنداف بلکن دا پیشن آن آن ہم خازگی ۽، و لے مزور و بزغر آک ہر افتادوک کاریم کننگ آن خازگی ۽، نک لہج ٹی مین ہلوک ۽، و لے پدا ہم بورژواو پیٹی بورژوا آن صاف ۽۔ مارشت نابدلی اندادے کہ نانپہ ہم مٹ مریک۔ ہراڑے کہ زانکار تپہ تون سیالی تنخوک ننانوشته کار و آرٹسٹ آک خوازہ کہ او فنا کاریم تیان الس خوش مرے، گڑا او فتنے تینا فکر و مارشت آئیٹ بدلی اتوئی تمو۔ بیدس دابدلی آن او فک پچ زغم خلنگ کپسہ، بس تینے خوش کیرہ۔

خواننگ ناجیرہ (The Question of Study):

گڈ کیو جیرہ خواننگ نا، ہندن کہ مار کسزم، لینن ازم و چا گڑد نا چا ہنداری۔ ہر اہم بندغ تینے انقلابی مار کسی نوشکار اس تملک و خاص وڑاٹ ہمو نوشکار ہر کہ کمیونسٹ پارٹی تون سیالی محک گڑا اوڑکن الی ۽ کہ او مار کسزم و لینن ازم ۽ سر پدمرے۔ اینو کھی سنگلتاک مار کسزم نابنیاتی خیال آتیاں سر پد افس۔ اندن مار کسی خیال نابنیاتی خیال دادے کہ ڈغار ناراستو کی چا ہنداری و سر پدی ۽ پاش کیک، اندا

وڑتیپہ وراجی جہدنا گواچن آخواست آک نناخیال ومارشت آتے گواچنی اٹ پاش کیرہ۔ ولے نامنہ سنگت داجیڑہ نابرخلاف مریرہ کہ ہر گڑامہرومابت تون مونی دنگ مرے۔ داسہ طبقاتی چاگڑداٹ مہر طبقہ تون تفوک ء، ولے ناسنگتاک اندنو مہر پٹنگ ء ہر ازات آن پاک مرے یا اندنو مہر اس ہر ادے حد مہف، اند اوڑ او آجونی، راستوکی وبنی آدم نافطرت ء ہم خیالی دروشم اٹ پٹنگ خواڑہ۔ داکان چاننگ کہ او بورژوا آن زیمی مسنوں۔ اوفتے دازیم آن آجومنگ کن مار کسزم ء است ناہب اٹ و ملوکاخن تون خونوئی ء۔ داگواچن ء کہ نوشکار و آرٹسٹ کن لٹریچر و آرٹ انا تخلیق کن خواننگ المی ء، ولے کل انقلابی جہدکار آتے کن المی ء کہ اومار کسزم ء سائنسی خیال اٹ خواڑہ، انتے کہ نوشکار واز مکار داکان پیشین افس۔ نوشکار واز مکار کن المی ء کہ اوچاگڑد ء پوہ مریر، دُن پاننگ مرے گڑا جوانے کہ اوچاگڑد نا جتاء آتپہ تے پوہ مریر، اوفنا حالیت و اسٹ ایلو تون سیالی ء پوہ مریر، اوفنا پیشین ناصفت (Physiognomy) و طب (نفسیات) ء پوہ مریر۔ نالٹریچر و آرٹ ہمو تم سو گومنگ کیرہ ہر اتم اوفک گواچن آکسر آکار وداکل جیڑہ آتے جوانی اٹ پوہ مریر۔

اینو، ای داکل جیڑہ تے صفت نادروشم اٹ درشان کریٹ، اومیت کیوہ کہ نم داجیڑہ و ایلو ہندا وڑنا جیڑہ تاباروٹ تیناخیال آتے درشان کرورے۔